

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ»**

Шифр програми: ЗК/2024/002

Рік запровадження програми: 2025

Програму затверджено: засідання Вченої ради УДУ імені
Михайла Драгоманова, протокол № від «» лютого 2025 р.

Програму погоджено: наказ НАДС від «14» червня 2024 року № 94-24

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Формування та реалізація молодіжної політики
Шифр програми	
Тип програми за змістом	загальна
Форма(и) навчання	дистанційна (в асинхронному та синхронному режимах)
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадових осіб місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	базові знання з економіки, публічного управління та адміністрування, молодіжної політики України
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	
Найменування партнера (партнерів) програми	
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми – 10 робочих днів, організація (режим) навчання – вечірній час, після завершення робочого дня
Мова(и) викладання	державна
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	молодіжна політика комунікація та взаємодія прийняття ефективних рішень дотримання прав людини та протидія дискримінації
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання щодо формування та реалізації молодіжної політики на засадах дотримання прав людини та участі молоді; професійні знання методів дослідження потреб молоді; комунікація та взаємодія/командна робота та взаємодія; прийняття ефективних рішень; виконання на високому рівні комплексних завдань; впровадження змін/сприйняття змін
Укладач (і) програми	Богомаз Оксана Юріївна – доктор філософії в галузі освіта/педагогіка, старший викладач кафедри методології та методики суспільних дисциплін УДУ імені Михайла Драгоманова, o.y.bohomaz@udu.edu.ua
2. Загальна мета	
Удосконалення компетентності державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування у сфері формування та реалізації молодіжної політики на основі сучасних підходів, кращих практик та потреб молоді, необхідних для ефективного виконання завдань з розробки, впровадження та оцінки молодіжних програм та проектів.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	

знання	• теоретичних основ молодіжної політики, її принципів та пріоритетів; • нормативно-правової бази, що регулює молодіжну політику на національному та місцевому рівнях; • сучасних методів та інструментів формування та реалізації молодіжної політики; • кращих практик роботи з молоддю в Україні та світі; • актуальних проблем молоді та шляхи їх вирішення.
уміння	• розробляти та обґрунтовувати проекти програм молодіжної політики; • залучати молодь до участі у формуванні та реалізації молодіжної політики; • організовувати та проводити заходи, спрямовані на вирішення проблем молоді; • оцінювати ефективність молодіжних програм та проектів; • аналізувати інформацію про становище молоді та прогнозувати тенденції розвитку молодіжної політики.
навички	• стратегічне планування та управління у сфері молодіжної політики; • ефективна комунікація та взаємодія з молоддю, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами; • робота в команді та налагодження партнерських відносин; • аналітичне і критичне мислення та прийняття обґрунтованих рішень; • презентація результатів роботи та підготовка звітів.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Під час навчання за очною формою проводяться міні-лекції, презентації, тематичні дискусії, практичні заняття, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, виконання творчих завдань, індивідуальна та групова робота учасників професійного навчання. Під час навчання за дистанційною формою в синхронному режимі передбачається участь у вебінарах, під час яких проводяться міні-лекції, презентації, тематичні дискусії, практичні заняття, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, виконання творчих завдань, індивідуальна та групова робота учасників професійного навчання	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	для дистанційного навчання в синхронному режимі доступ до вебкабінету відеоконференції надається під час реєстрації (Google Classroom, Google Meet, Zoom)
Назва дистанційного етапу/модуля	Формування та реалізація молодіжної політики

6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Відвідування занять (очно або дистанційно в синхронному режимі) – 60%. Опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 10%. Підсумковий контроль – 30%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питокої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.
Форма підсумкового контролю	Комп'ютерне тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи молодіжної політики	4	-	4	-	-
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення молодіжної політики	5	-	4	-	1
Тема 3. Практичні аспекти реалізації молодіжної політики	5	-	4	-	1
Тема 4. Комунікація та партнерство у сфері молодіжної політики	7	-	6	-	1
Тема 5. Місце медіаграмотності в системі молодіжної політики	5	-	4	-	1
Тема 6. Моніторинг та оцінка ефективності молодіжної політики	3	-	2	-	1
Підсумковий контроль (залікове тестування)	1	-	1	-	-
РАЗОМ	30/1		25		5

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Теоретичні та методологічні основи молодіжної політики

Зміст поняття «молодь». Молодь як соціально-демографічна група. Місце і роль молоді в поступальному розвитку суспільства. Права, обов'язки та соціальне становлення молоді в сучасній Україні. Потреби молодих людей. Національні, загальнопланетарні,

соціальні і особистісні проблеми молоді. Діяльність держави стосовно молоді. Державна молодіжна політика як складова системи державної політики. Визначення поняття «молодіжна політика» та «державна молодіжна політика». Пріоритетні напрями реалізації державної молодіжної політики. Мета, завдання та пріоритети молодіжної політики. Принципи молодіжної політики.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: дослідження потреб різних категорій/груп молоді.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення молодіжної політики

Історія розвитку молодіжного законодавства в Україні. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення державної політики в молодіжній сфері. Закон України «Про основні засади молодіжної політики». Національна молодіжна стратегія до 2030 р. Укази Президента України та Постанови Кабінету Міністрів України. Основні напрямки удосконалення нормативно-правової бази молодіжної політики в Україні.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: Стандарти Ради Європи щодо молодіжної політики. Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec(2015)3; про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7; про молодіжну роботу, CM/Rec(2017)4; про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec(2022)6; щодо участі ромської молоді, CM/Rec(2023)4

Тема 3. Практичні аспекти реалізації молодіжної політики

Права людини та участь молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики. Дотримання прав людини як передумова участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики. Сходінки участі молоді за Роджером Хартом. Форми участі молоді. Різновиди та особливості форм участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики. Ефективні шляхи залучення різних категорій/груп молоді. Участь молоді у молодіжному проєкті. Налагодження співпраці між різними суб'єктами молодіжної політики за участю молоді. Інституційне забезпечення молодіжної політики (державні органи влади та органи місцевого самоврядування, молодіжні консультативно-дорадчі органи, Український молодіжний фонд, молодіжні центри та простори, громадські об'єднання, міжнародні організації, зокрема Рада Європи, та інші суб'єкти молодіжної політики). Розробка та обґрунтування проєктів програм молодіжної політики. Залучення молоді до участі у формуванні та реалізації молодіжної політики. Організація та проведення заходів, спрямованих на вирішення проблем молоді.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: Суб'єкти молодіжної політики в Україні. Громадянська позиція молоді та її громадянська активність

Тема 4. Комунікація та партнерство у сфері молодіжної політики

Ефективна комунікація та взаємодія з молоддю, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами. Робота в команді та налагодження партнерських відносин. Використання медіа-інструментів для ефективної комунікації з молоддю. Створення та поширення якісного медіа-контенту про молодіжну політику. Взаємодія із мас-медіа та громадськістю.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: Взаємодія органів державної влади та молодіжного громадського руху в Україні як основа реалізації ефективної молодіжної політики за допомогою медіа

Тема 5. Місце медіаграмотності в системі молодіжної політики

Визначення медіаграмотності, її складові та значення в сучасному світі. Роль медіа в житті молоді: формування ідентичності, цінностей, світогляду, поведінки. Вплив медіа на психологічне та емоційне здоров'я молоді. Медіаграмотність як інструмент критичного мислення та протидії маніпуляціям. Участь молоді у громадському житті: як використовувати медіа для інформування, адвокації та лобіювання інтересів молоді.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: Створення та розвиток власних медіа-проектів, спрямованих на висвітлення проблем молоді та залучення до їх вирішення.

Тема 6. Моніторинг та оцінка ефективності молодіжної політики

Критерії та індикатори оцінки ефективності молодіжних програм та проектів. Розвиток мережі молодіжних центрів і просторів. Підвищення рівня компетентності фахівців молодіжної сфери засобами неформальної освіти. Методи збору та аналізу інформації про стан молоді та результати реалізації молодіжної політики. Розробка рекомендацій щодо удосконалення молодіжної політики на основі результатів моніторингу та оцінки.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекція, практична робота, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання: Інновації в молодіжному секторі публічної політики

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

- відвідування занять (очно або дистанційно в синхронному режимі) – 60%.
- опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 10%.
- підсумковий контроль – 30%.

Оцінювання результатів опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів проводиться у формі участі слухачів в обговоренні (бесіді, дискусії) ключових аспектів теми джерела. Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Учасник професійного навчання, який виконав програму в обсязі не менше 75 % та за умови успішного проходження підсумкового контролю отримує документ про підвищення кваліфікації.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Активізація молоді та залучення до діяльності з розвитку громад : практичний посібник про розвиток, досвід і досягнення громад-партнерів програми USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) в сфері реалізації молодіжної політики. Київ, 2019. 52 с.

2. Бородін Є. І. Державна молодіжна політика в Україні: механізм формування та реалізації в контексті розвитку : навч. посібник. 2-ге видання, доповнене. Дніпро: Грані, 2019. 176 с.
3. Молодіжна політика в Україні: аналітика, політика, практика. Посібник. UNICEF. Міністерство молоді та спорту України. 2021. 80 с.
4. Молодіжна робота: запитання та відповіді. Навчально-методичний посібник для фахівців, які працюють з молоддю. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2020. 84 с.
5. Участь молоді у розвитку громадянського суспільства в Україні: колективна монографія/ Палагнюк Ю. В., Костева Т. Б., Соловйова А. С. та ін. Миколаїв : Іліон, 2021. 328 с.

Перелік нормативно-правових актів

1. Конституція України [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> Закон «Про основні засади молодіжної політики» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
2. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Державної програми «Молодь Україна 2021-2025 рр» [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. - Режим доступу України" <https://zakon.rada.gov.ua/go/579-2021-%D0%BF>
4. Указ Президента України «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» від 12.03.2021 р. № 94/2021 [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>